

SAMOILEVA TUULI LINNUNRADAN TIELLÄ

40 päivää ja yötä Jaakobin tietä

Santiago de Compostelaan

Marja Helinä

SAMOILEVA TUULI LINNUNRADAN TIELLÄ

Rakkaan isäni muistolle. Hänen johdatuksellaan kuljin taivallukseni
turvallisesti perille asti.

SAMOILEVA TUULI LINNUNRADAN TIELLÄ

40 päivää ja yötä Jaakobin tietä Santiago de Compostelaan

Marja Helinä

Copyright © 2019 Marja Helinä

Kuvat ja tekstit: Marja Helinä

Taitto: Marja Helinä

Kustantaja: BOD - Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BOD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN 978-952-33-0094-1

Ode 314

*Those who don't feel this Love
pulling them like a river,
those who don't drink dawn
like a cup of spring water
or take in sunset like supper,
those who don't want to change,
let them sleep.*

*This Love is beyond the study of theology,
that old trickery and hypocrisy.
If you want to improve your mind that way,
sleep on.*

*I've given up on my brain.
I've torn the cloth to shreds
and thrown it away.*

*If you're not completely naked,
wrap your beautiful robe of words
around you,
and sleep.*

- Mawlana Jalaluddin Rumi

Sisällys

Isäni muistolle.....	9
Matka alkaa.....	15
Päivä 1 Kauniita metsiä, sadetta ja Shubathra (Irun-Pasai Donibane 17 km).....	21
Päivä 2 Peter, San Sebastian ja lähdevettä (Pasai Donibane-Orio 25 km).....	23
Päivä 3 Eukalyptus metsää, viinitarhoja ja Maria-patsaan luona (Orio-Deba 28 km).....	25
Päivä 4 Metsän pyhäköstä Mikaelin kirkkoon (Deba-Zenarruza luostari 32 km).....	31
Päivä 5 Gernika-Lumo ja ihmettelevät lehmät (Zenarruza luostari-Eskerika 28,5 km).....	33
Päivä 6 Sitruuna aidalla ja Bilbaon ihana emäntä (Eskerika-Bilbao 25 km).....	34
Päivä 7 Punainen tuubi ja deeva kalliit (Bilbao-Pobena 32 km).....	36
Päivä 8 El Toro ja suomalainen Anni (Pobena-Castro Urdiales 23,5 km).....	42
Päivä 9 Myrskyisällä ylängöllä ja haukan siunaus (Castro Urdiales-Laredo 24 km).....	44
Päivä 10 Merenneidon tunnelmissa...onko tänään hyvä päivä kuolla? (Laredo-Noja 20 km)	50
Päivä 11 Fernando Güemesin paratiisissa (Noja-Güemes 15 km).....	57
Päivä 12 Höyryjuna kuorsaaja ja lomaa Santanderin rannalla (Güemes-Santander 20,5 km)	59
Päivä 13 Turhan pitkä lenkki (Santander-Requejada 30 km).....	65
Päivä 14 Kauhuleffan pappi ja kuumeilua (Requejada-Cobreces (24 km).....	67
Päivä 15 Painajainen ja Gaudin auringonkukkatalo (Cobreces-Comillas 10 km).....	69
Päivä 16 Pilkahduksia vuorista, uintia ja runsas päivällinen (Comillas-Buelna 35 km).....	75
Päivä 17 Äiti Maan hengitys ja kaunein uimaranta (Buelna-Poo 20 km).....	76
Päivä 18 Luostari ja sumuiset vuoret (Poo-San Esteban de Leces 28 km).....	78
Päivä 19 Kuolleita eläimiä (San Esteban de Leces-Sebrayo 28 km).....	79
Päivä 20 Elenan kanssa Valdedios luostarissa (Sebrayo-Vega de Sariego 20 km).....	85
Päivä 21 Sormus ja Finlandia-katu (Vega de Sariego-Oviedo 26km).....	86
Päivä 22 Camino Primitivo alkaa (Oviedo-Escampiero 12,6 km).....	88
Päivä 23 Hiljainen ilta vanhassa koulussa (Escampiero-Cabruana 21 km).....	90
Päivä 24 Vihaiset koirat ja bussikatoksen suojissa (Cabruana-La Espina 27 km).....	95
Päivä 25 Päivällinen Borreksesta (La Espina-Borres 26 km).....	97
Päivä 26 Sadepäivän piilopaikka (Borres-Penaseita 14,5 km).....	103
Päivä 27 Isäni viesti (Penaseita-La Mesa 20 km).....	105

Päivä 29 Caliciassa tapaan jälleen Elenan (Grandas de Salime-Padron Fonsagrada 29 km).	113
Päivä 30 Montoyan muinaiset kivipaadet (Padron Fonsagrada-Castroverde 34 km).....	115
Päivä 31 Lugossa (Castroverde-Lugo 22 km).....	117
Päivä 32 Kilpajuoksua (Lugo-Ponte Ferreira 28 km).....	123
Päivä 33 Angelo ja vanha mylly (Ponte Ferreira-Ribadixo 31,5 km).....	124
Päivä 34 Maxin kanssa 40 kilometrin koitos (Ribadixo-Santiago de Compostela 40 km)..	127
Päivä 35 Jälleennäkemisiä ja uupumusta (Santiago de Compostela- Negreira 21 km)....	133
Päivä 36 Kaukaiset vuoret ja viulunsoittaja (Negreida-Olveiroa 33 km).....	135
Päivä 37 Vanhan koulun tunnelmissa (Olveiro-Cordubien 27 km).....	137
Päivä 38 Mamma Mia! Finisterran majakalla (Cordubien-Finisterra 8 km).....	143
Päivä 39 Dyynit ja yksinäisen vuoren taikaa (Finisterra-Monte Facho 26 km).....	145
Päivä 40 Määränpää siellä minne maailma loppuu (Monte Facho-Muxia 4 km).....	148
1. päivä uutta elämää.....	155
2. päivä uutta elämää.....	157
Jälkeenpäin	161

ISÄNI MUISTOLLE

Mikä onkaan se voima, joka ajaa yhä useamman haastamaan itsensä voimiensa äärirajoille ja vaeltamaan jopa tuhat kilometriä vain keppi ja reppu matkassaan? Sitä ei tietenkään voi verrata siihen mitä miljoonat pakolaiset ovat joutuneet kokemaan lähtiessään pois sodan jaloista ja suunnatessaan kohti epävarmaa tulevaisuutta nälkäisinä ja vailla suojaa. Vaan tarkoitan tällä kertaa täysin vapaaehtoista modernia nk. pyhiinvaellusta ja turvallisia yösijoja pitkin merkittyjä reittejä.

Aiemmin kulkurit olivat jalkamiehiä, joilla ei ollut paikkaa minne asettua ja kyläläiset sietivät heitä nurkissaan vain yhden yön verran, jotta saattoivat tuntea antaneensa köyhäinapua. Jossain vaiheessa mukaan tulivat kristilliset tahot, kun luostarit antoivat almujaan kristinoppiin kääntyneille, jotka aluksi esittivät hurskauttaan saadakseen kaivattua ruokaa ja suojaa. Saattoihan sitä tapahtua, että kurja kerjäläinenkin muuttui hengenmieheksi matkoilla ihmeitä kohdatessaan. Kirkko halusi lisää valtaa ja houkutteli uusia veronmaksajia uskoon pyhäinjäännöksillä. Ihmiset tarvitsivat ihmeitä köyhään elämäänsä ja pyhiinvaellukset alkoivat vetää puoleensa.

Tämä on jokseenkin oma teoriani asioiden kulusta. Pitäneekö se aivan paikkaansa, en tiedä.

Nuoruudessani usein kutsuttiin hipeiksi niitä, jotka matkustivat kauas Intiaan etsimään itseään. Ja sille muut naureskelivat ollen ehkä salaa kateellisiakin. Nykypäivänä on milteipä muodikasta lähteä räikkäämään itseään vaivalloisella tavalla tai vaihtoehtoisesti osallistua matkatoimistojen räätälöidylle siisteille paketeille, joissa omaehtoista taivallusta on vain sen verran, että voi kertoa kävelleensä muutaman kilometrin kuuluisaa reittiä pitkin. Mutta kukin tavallaan ja omien voimiensa puitteissa. Toiset käyttävät pyhiinvaellusreittejä edullisena tapana matkustaa ja viettää lomaa. Ja mikäs siinä mutta minulle tästä pitäisi löytyä jokin syvempi merkitys.

Minulta meni 55 vuotta tajuta, että olen ollut Compostelan tiellä syntymästäni lähtien. Renko, josta olen kotoisin ja jossa isäni syntyi ja kuoli, on toiseksi kauimmainen ja pohjoisin paikka mistä tie Espanjan Santiago de Compostelaan alkaa. Kaikkein kauimmainen paikkakunta on Hattula, jonka komeassa keskiaikaisessa kirkossa olen toki myös käynyt. Rengon keskiaikainen harmaakivikirkko on nimeltään Pyhän Jaakon kirkko. Se on harvinainen laatuaan ollen kahdeksankulmainen. Nimi viittaa apostoli Jaakobiin, Jeesuksen serkkueen, joka oli tehnyt opetustyötään myös Espanjassa ennen kuin hänet teloitettiin Jerusalemissa

vuonna 44 jKr. Erään tarinan mukaan laiva, jossa hänen jäännöksiään kuljetettiin Espanjaan, joutui haaksirikkoon. Simpukoiden peittämien luiden uskottiin rantautuneen rannikolle lähelle Santiago de Compostelaa. Myöhemmin katolinen kirkko julisti jäännökset aidoiksi ja näin paikasta tuli pyhiinvaelluskohde. Mielenkiintoista miten luterilaiset kirkkomme ovat osa tätä sangen katolilaista perinnettä.

Isäni isovanhemmat pitivät Rengon Muurilan kylässä kestikievaria aivan kirkkoa vastapäätä ja siellä taisivat monet pyhiinvaeltajat levätä ja lepuuttaa ratsujaan kulkiessaan pitkin Hämeen Härkätietä Turkuun. Sitä tietä tuli lapsena kuljettua monet kerrat. En vain ollut koskaan tullut ajatelleeksi mikä merkitys on Rengon kunnanvaakunassa olevalla härän kantamalla lipulla, jonka kuvituksena on valkoinen simpukka. Vasta kun Santiago de Compostelan simpukkatunnus oli monen vuoden ajan pompahdellut vastaan milloin mistäkin ja vaeltaminenkin alkanut kiinnostaa, tajusin asiayhteyden.

Kaksi vuotta aiemmin Saksassa vieraillessani kävimme miesystäväni kanssa Burg Hohenstauenilla, Friedrich II:n omistaman linnan raunioilla, joka sijaitsee noin kolmisen kymmentä kilometriä Stuttgartista itään. Alas kukkulalta tullessamme näimme pienen kappelin ja vieressä puupatsaan, jossa kuningas Friedrich II ja Fransiscus Assisialainen kättelevät toisiaan. He olivat tarinan mukaan hyviä ystäviä. Kappeli on nimeltään Pyhän Jaakobin Barbadossa-kirkko. Kurkistin sen vierustalla olevaan postilaatikkoon, jonka sisältä löytyi pieni lappunen, johon oli leimattu erilaisia Jaakobintien simpukkaleimoja. Se ei näyttänyt kovin viralliselta paperilta niinpä otin sen itselleni matkamuistoksi.

Vuotta myöhemmin, kun olin muuttanut asumaan miesystäväni luokse, olimme Frankfurtin Lohrbergin mäellä, sain kuin viestinä tajuntaani: ”Se on täytetty. Pyhiinvaelluksesi on tehty!”. Taisi ollakin henkioppaitteni huumoria, kun nyt sitä ajattelen. Silloin vain huokaisin helpotuksesta ja mietin, joko saisin asettua aloilleni monien matkustusvuosien jälkeen.

Oli kevät kun lähdimme pienelle kävelyllä noin 30 km:n päähän Frankfurtista. Miesystäväni oli valinnut paikan summassa kartalta ja ajoimme sinne ensin autolla. Käveltyämme useita kilometrejä kauniissa maalaismaisemissa ja metsissä, polulla yllättäen oli kyltti ”Marien-wegen” ja Compostelan simpukkamerkki. Tästä pari viikkoa myöhemmin katsoin Frankfurtin luoteisosan karttaa ja päätin aurinkoisen päivän kunniaksi kävellä sinne. Löysin kukkivien omenapuutarhojen keskeltä jälleen simpukkamerkin ja lähdin seuraamaan niitä, koska ne veivät haluamaani suuntaan. Minulla ei ollut aavistustakaan minne ne ohjaisivat mutta seurasin simpukoita. Vain pari kertaa hieman huolestuin, kun seuraavaa merkkiä ei näkynyt. Mutta sitten rentouduin ja ajattelin, ettei haittaa vaikka vähän eksyisin. Heti kohta tuttu kuvio ilmestyi kuin tyhjästä. Kävelin kunnes alkoi sataa ja päätin lopettaa siltä päivältä ja

Samoileva tuuli linnunradan tiellä - 40 päivää ja yötä Jaakobin tietä Santiago de Compostelaan kertoo päiväkirjamuistiinpanojen ja runsaan kuvituksen avulla vaeltajan matkasta Camino de Norten ja Camino Primitivon poluilla huikaisevan kauniissa Pohjois-Espanjan maisemissa.

Taipaleella pohdiskellaan omaa elämää ja arvomaailmaa ja sukelletaan hetkittäin matkakumppaneiden kohtaloihin. Pienet ihmeet seuraavat luottavaista kulkijaa vaikka usein poiketaankin turvallisilta reiteiltä. Kertojan isän sota-ajan muistelot nivoutuvat yllättävästi askeleihin kohti päämäärää tuhannen kilometrin matkalla, sinne minne maailma loppuu.

